

TOPLUM VE BİLİM İLİŞKİSİNE FARKLI YÖNLERİYLE BAKMAK

Dördüncü yılımızın bu ilk sayısını sunmaktan kıvanç duyuyoruz. Bu sayıdaki dosyalar, dosya dışı yazılar, kitap tanıtımı ve özellikle röportaj toplum ve bilim arasındaki karmaşık ilişkiyi ışıltı tutuyor.

Bu sayıdaki ilk dosyamızda COVID-19 pandemisinin bir yılını geride bırakırken pandemi özelinde toplum ve bilim arasındaki ilişkiyi değerlendiren iki yazıya yer veriyoruz. İlki, Necati Çıtak tarafından kaleme alınan *Pandeminin Bir Yıllık Değerlendirmesi*; "Bilim Yeterli Değildir!" başlıklı yazı.

Bu dosyadaki ikinci yazı ise çok özel. **Madde, Diyalektik ve Toplum**'da çevirilere yer vermiyor, MDT için yazılmış orijinal yazıları sunuyoruz. İlk kez bir istisna yaparak İspanyolcadan Yasin Çalış'ın dilimize kazandırdığı bir makaleyi takdim edeceğiz. Bu istisnanın önemli bir nedeni var. Yazarlarından biri Küba Devlet Başkanı Miguel Díaz-Canel Bermúdez ve diğeri Havana Üniversitesi Bilim, Teknoloji ve Toplum Kürsüsü Başkanı Jorge Núñez Jover. İki yazar pandemi ile karşı karşıya kalan sosyalist bir devletin neler yaptığını, yapabileceğini çok iyi belgelemenin dışında kapitalist dünyadaki bilimin yapılış tarzını da ağır bir şekilde eleştiriyorlar.

İkinci dosyamızda ise kuruluşunun 60. yıl dönümünde *Türkiye İşçi Partisi sürecine akademisyenlerin katkısını* değerlendiren yazılara yer veriyoruz. Melih Yeşilbağ ve Turgut Yıldız *1960'larda Bilim Dünyası ile İlişkiler Bağlamında Türkiye'de Sosyalist Hareket: Türkiye İşçi Partisi* başlıklı yazıları ile hem bu çalışmaya bir giriş yaparak tarihsel bağlamı sunuyorlar, hem de TİP'li milletvekili ve senatörlerin bilim üretimi ile ilgili yasama sürecine müdahalelerini ele alıyorlar.

Suzan Şahin ise *Bir Akademisyen Olarak Behice Boran: Türkiye'nin İlk Kadın Sosyoloğu* başlıklı makalesinde Behice Boran'ın akademisyen yönünü inceliyor. E. Zeynep Suda tarafından yazılan *Bir Bilim Kadını ve TİP'li Sena-*

tör: Fatma Hikmet İşmen başlıklı yazı ise bilim insanı kimliğiyle siyasi kimliğin nasıl buluşturulduğunun güzel bir örneğini sunuyor.

Bu sayıda dosya dışı iki yazı bulunuyor. İlki antik çağ tarihine ve arkeolojisine yaptığı genellemelerle ışık tutan Gordon Childe hakkında. Ceren Demiröz *Arkeolojiye Marksist Yaklaşım: Gordon Childe* başlıklı makalesinde Childe'nin siyasi yaşamı ile birlikte bilime katkısını ele alıyor ve Sovyet arkeolojisiyle ilişkilenmesini irdeliyor.

Mehmet Somel ise *İrkçilik Ve Genetik Belirlenimciliğe Karşı Farklı Bir Tavrı İhtiyacı* başlıklı yazısında önemli bir tartışma başlatıyor. İnsanların yaşayan ırklarının olmadığını ama olsalar bile herkesin toplumsal eşitlikten yararlanma hakkı olduğunu söyleyen Somel insanların toplumsal farklarını ortaya çıkarmaya dönük genetik araştırmaların gereksiz olduğunu ileri sürüyor.

Bu sayının kitap tanıtımında ise 2019 yılında gerçekleştirilen Sosyalist Gelecek ve Planlama Sempozyumu'nun kitabını ele alıyor. "*Hayal Etmeliyiz!*": *Sosyalist Gelecek ve Planlama* adlı tanıtım yazısını Gamze Yücesan-Özdemir kaleme aldı.

Söyleşi kısmında ise Sci-Hub'un kurucusu Alexandra Elbakyan ile yapılan söyleşiyi sunuyoruz. N. Ezgi Altınışık, Alp Öztarhan, Emel Güneş tarafından gerçekleştirilen söyleşi *Bilim Dünyasında Bir Modern Robin Hood: Alexandra Elbakyan* başlığını taşıyor. Söyleşinin getirdiği bilgileri ilginç ve önemli bulacağınızı düşünüyoruz.

Her zamanki gibi okuyucularımızdan geri bildirim beklerken **Madde, Diyalektik ve Toplum**'un daha geniş çevrelere ulaştırılmasında rol almalarını da rica ediyoruz.

Madde, Diyalektik ve Toplum Yayın Kurulu